

Til
Arbeiderpartiet v /Jonas Gahr Støre
Senterpartiet v/ Trygve Slagsvold Vedum

Deres ref:

Vår ref:

Oslo, 30. september 2021

Krav og innspill til ny regjeringsplattform

Delta vil først få gratulere med valget og ønske lykke til med viktig oppdrag. Vi ser fram til et godt samarbeid de kommende årene. Delta forventer at en ny regjeringen vil føre en politikk som sikrer et bærekraftig og inkluderende arbeidsliv og en rettferdig omstilling der partssamarbeidet står sentralt.

Våre over 90.000 medlemmer bidrar hver dag til vesentlige offentlige velferdstjenester. Vi forventer at regjeringen lytter til hele fagbevegelsen og har en konstruktiv dialog med partene i saker som gjelder arbeidslivet.

Delta har flere konkrete forslag til saker vi mener en ny regjering bør følge opp.

1. Kompetanse

Kompetansepolitikken er avgjørende for å sikre riktig og nok kompetanse til fremtidens arbeidsliv samt at medarbeiderne forblir attraktiv arbeidskraft og kan levere gode velferdstjenester. Kompetansepolitikken er også viktig for å drive utvikling og innovasjon i hele arbeidslivet. Vellykket og rettferdig omstilling i arbeidslivet forutsetter at alle arbeidstakere som har behov for det, får reell mulighet til å oppdatere sin kompetanse gjennom hele yrkeslivet. Sats på rett person på rett plass med riktig kompetanse til rett tid.

Delta ber en ny regjering:

- Gi alle arbeidstakere en lovfestet rett til individuelle kompetanseplaner og kompetanseutvikling i arbeidstiden
- Opprette et kollektivt kompetansefond for etter- og videreutdanning
- Vektlegge arbeidslivets behov ved planlegging av utdanningstilbud.
- Styrke arbeidsplassen som læringsarena.
- Sikre at alle yrkesgrupper prioriteres i kompetanseutviklingen. Fagskole og fagutdanning er like viktig som universitet og høyskole i utviklingen av fremtidens kompetanse.
- Sikre alle kvalifiserte lærlinger lære plass.
- Styrke Y- veien til høyere utdanning slik at fagarbeidere kan gå videre til høyere utdanning uten generell studiekompetanse. Dette er viktig for å styrke fagarbeidernes karrieremuligheter. Fagarbeidere vil bringe inn viktig realkompetanse, erfaring og perspektiv i høyere utdanning og til videreutvikling av arbeidslivet.
- Sikre at ambulansarbeidere med videreutdanning i paramedic kan bli autorisert som paramedisiner.

- Gjennomføre en helhetlig satsing på oppgavedeling og riktig bruk av kompetanse særlig knyttet til helse- og omsorgstjenestene, skole og barnehage. Dette er viktig for å møte det økende kompetansebehovet i offentlig tjenesteyting og bør utredes nærmere for eksempel gjennom en offentlig utredning og en plan for forsøk med mer bruk av oppgavedeling.
- Legge til rette for flere utdanningsplasser innen IKT for å møte behovet for ny utdanning samt sikre oppdaterte tilbud til etter- og videreutdanning.

2. Arbeidsliv

Delta jobber for et trygt og seriøst arbeidsliv der de ansatte har faste og hele stillinger.

Delta ber en ny regjering:

- Styrke retten til heltidsstillinger i lovverket.
- Sørge for at arbeidstakere som kun jobber natt får samme lovmessige rett til arbeidstidsreduksjon som de som jobber tredelt turnus.
- Styrke fagforeningenes medbestemmelse innen organisering av arbeidet og arbeidstid. Fagforeninger med innstillingsrett må få styrket rett til å legge rammer for avvik fra lovens bestemmelser.
- Fjerne den generelle adgangen til midlertidig ansettelse i 12 måneder i arbeidsmiløloven.
- Sette ned en lønnskommisjon som utreder hvordan lønnsdannelsen kan bidra til mer likelønn og møte arbeidskraftbehovet.
- Øke skattefradraget for fagforeningskontingent, først gjennom en dobling for å kompensere for stillstand gjennom flere år
- Utarbeide en tydelig strategi for å bekjempe vold og trusler i arbeidslivet i samarbeid med partene.
- Bruke offentlige anskaffelser aktivt til å fremme seriøsitet i arbeidslivet. Det må blant annet stimuleres til at flere virksomheter inngår tariffavtale, tar inn lærlinger og styrker HMS-arbeidet
- Sikre at omorganiseringer og konkurranseutsetting ikke skjer på bekostning av ansattes lønns- og arbeidsvilkår, som for eksempel pensjon.
- Reversere skatteordningene for personalbilletter i kollektivtrafikken.
- Justere skatteregler for tilgang på mobil, bredbånd og lignende, for å legge bedre til rette for økt fjernarbeid i bransjer der det er aktuelt.

Yrkesskadeforsikring

- Inkludere alle arbeidstakere som er blitt smittet av Covid-19 gjennom jobben i yrkessykdomsforskriften, ikke bare helsepersonell.
- Foreta en gjennomgang av folketrygdlovens kap. 13 og sikre at yrkesskadeforsikring også gjelder ved reise mellom arbeidssteder.
- Sikre at alle yrkesutøvere som skades under pålagt trening har rett til yrkesskadeforsikring på linje med det politiet har fått.

Pensjon

- Gjennomføre reelle forhandlinger med partene om alderspensjon for arbeidstakere med særaldersgrense. I påvente av en enighet må Stortingets vedtak om fjerning av fratredelsesplikten reverseres.
- Framskynde arbeidet med å sikre pensjon fra første krone.
- Sørge for at ordningen med egen pensjonskonto utvides til å omfatte hybridpensjon.
- Sikre finansiering for en videreføring av AFP-ordningen, og sørge for at hull i dagens ordning blir tettet.

3. Velferd, offentlige tjenester og offentlig sektor

Offentlig tjenesteyting trenger gode og forutsigbare rammebetingelser slik at ansatte kan gjøre en best mulig jobb. Pandemien, samt andre store uønskede hendelser de siste årene, har vist at det er behov for å styrke beredskapsarbeidet. Delta ber en ny regjering:

- Avvikle avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen (ABE-reformen).
- Styrke kommuneøkonomien for å sikre gode velferdstjenester til innbyggerne.
- Innføre en fagarbeidernorm i barnehage, SFO og skole samt styrke barne- og ungdomsarbeidernes rolle.
- Investere mer i digital infrastruktur og oppgradering av sykehusbygg, samt sikre tilstrekkelige ressurser i spesialisthelsetjenesten.
- Styrke både hverdagsberedskapen og arbeidet for å forebygge større uønskede hendelser. Utdanning og kompetanseutvikling innen samfunnssikkerhet og beredskap må få et løft. Øvelseskulturen må styrkes og øvelser må involvere alle aktuelle områder og aktører.
- Satse på god munnhelse og ha fokus på betydningen av forebyggende og helsefremmende tannhelsearbeid.
- Følge opp vedtaket i Stortinget om å lovfeste responstidskrav og krav til utstyr i ambulansen.
- Inkludere fothelse som en naturlig del av diabetesoppfølgingen gjennom Nasjonal Diabetesplan.
- Sette av midler til kompetanseheving på institusjonsskjøkken for å kunne jobbe mer bærekraftig med matsvinn, innkjøp, økologi og menyplanlegging.

4. Grønn omstilling

For å lykkes med å nå klimamålene er det avgjørende at omstillingen skjer på en rettferdig måte. Grønn omstilling må skje innenfor rammene av den norske arbeidslivsmodellen, med medvirkning og et reelt partssamarbeid. Delta ber en ny regjering:

- Involvere partene tydeligere i oppfølging av FNs bærekraftsmål og det grønne skiftet.
- Vektlegge klima og miljø sterkere ved offentlige anskaffelser.

5. Digitalisering

- Legge til rette for økt samarbeid mellom partene lokalt og sentralt for å sikre god implementering og medbestemmelse ved innkjøp og innføring av ny teknologi.

Med vennlig hilsen
Delta

Lizzie Ruud Thorkildsen (sign)
forbundsleder